

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Afarak Group Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Afarak Group Oyj:n (y-tunnus 0618181-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2018. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenvedo merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 5 ja emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedossa 2.6.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme täyttäneet kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa* kuvatut velvollisuutemme tilinpäätöksen tilintarkastuksessa mukaan lukien näihin seikkoihin liittyvät velvoitteemme. Tämän mukaisesti suoritimme suunnittelemaamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat arviomme mukaisesti riskeihin, jotka voivat johtaa tilinpäätöksen olennaiseen virheellisyyteen. Suorittamamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat myös alla mainittuihin seikkoihin, ovat olleet perustana oheista tilinpäätöstä koskevalle lausunnottemme.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisällytetty arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikkaa käsiteltiin tilintarkastuksessa
Liikearvon arvostus <i>Viittaamme tilinpäätöksen laadintaperiaatteisiin sekä liitetietoon 1.4 ja 13</i> Tilinpäätöshetkellä 31.12.2018 liikearvon määrä oli 56,2 miljoonaa euroa, joka on 22 % kokonaisvaroista ja 37 % omasta pääomasta (2017: 62,4 miljoonaa euroa, 24 % kokonaisvaroista ja 36 % omasta pääomasta). Tilikauden aikana liikearvosta tehtiin 6,5 miljoonan euron alaskirjaus. Johdon vuosittain suorittama arvonalennustestaus oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka, koska • Arviointiprosessi on monimutkainen ja sisältää arvionmääräisiä eriä. • Laskelmien laatiminen edellyttää johdon harkintaa liittyen markkinoita ja taloutta koskeviin oletuksiin, talouden kasvuvauhtiin, rahavirtojen diskonttauksessa käytettyyn diskonttokorkoon sekä oletettuun inflaation, liikevaihdon ja käyttökatteen kehitykseen. Konsernin rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä ole rahamäärä on määritetty perustuen käyttöarvolaskelmiin, joiden tulos voi vaihdella merkittävästi laskelmiin sisältyvien oletusten muuttuessa. Muutokset näissä oletuksissa voivat johtaa liikearvon arvon alentumiseen. Tämä seikka oli EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski.	Suoritimme muun muassa seuraavat tarkastustoimenpiteet: • Tarkastuksen yhteydessä arvonmäärittäjäsihteerit avusti meitä konsernin tekemien oletusten ja menetelmien arvioinnissa sekä vertaamisessa vastaavanlaisten yritysten käyttämiin oletuksiin erityisesti keskimääräisen pääomarakenteen osalta. • Arvioidessamme johdon käyttämiä oletuksia markkinoiden kehityksestä vertaisimme niitä ulkopuolisten ennustelaitosten julkaisemiin ennusteisiin. • Arvioimme herkkyyssanalyyysien asianmukaisuutta sekä sitä, voiko jokin jokin mahdollinen muutos keskeisessä oletuksessa johtaa siihen, että yksikön kirjanpitoarvo ylittää sen kerrytettävissä olevan rahamäärän. • Arvioimme myös johdon aiemmin tekemien arvioiden toteutumista. • Arvioimme tilinpäätöksen liitetiedoissa 1.4 ja 13 esitettyjä tietoja koskien arvonalennustestauksessa käytettyjen oletusten herkkyyttä.
Ympäristövastuut <i>Viittaamme laadintaperiaatteisiin ja liitetietoon 21</i> Kaivosten ja mineraalien tuotantolaitosten käytöstä luopumisesta ja alueiden ennallistamista varten on tehty kirjanpitoon varaus. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2018 varausten määrä oli 8,1 miljoonaa euroa (2017: 8,3 miljoonaa euroa). Tulevaisuudessa syntyvien kustannusten arviointi on monimutkainen prosessi ja se edellyttää merkittävää johdon harkintaa. Kuluvaraus perustuu arvioon velvoitteen kattamiseksi vaadittavista toimenpiteistä ja niistä aiheutuvista menoista. Varausta laskettaessa nämä menot on diskontattu nykyarvoon arvioitujen rahavirtojen mukaisesti. Varauksen määrään	Suoritimme muun muassa seuraavat tarkastustoimenpiteet: • Analysoimme oletuksia, jotka johto oli tehnyt tilinpäätöksen 31.12.2018 varausta laskiessaan ja kävimme läpi laskelmat. • Testasimme johdon laskelmia laskemalla uudelleen varauksen määrän perustuen johdon käyttämiin oletuksiin diskonttokorosta, ennallistettavasta alueesta sekä velvoitteesta syntyvien menojen luonteesta (esim. liittyvät menot

vaikuttaa lainsäädännössä tapahtuneet muutokset, johdon näkemys vaadittavista toimenpiteistä, laskelmissa käytetty diskonttokorko sekä valuuttakursseissa tapahtuneet muutokset. Tämä seikka oli EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski.	aktivoituun tase-erään vai onko kyseessä tilikauden kulu). • Arvioimme konsernitilinpäätöksessä ympäristö- ja ennallistamisvarauksista esitettyjä liitetietoja.
Vaihto-omaisuuden arvostus <i>Viittaamme laadintaperiaatteisiin ja liitetietoon 15</i> Tilinpäätöshetkellä 31.12.2018 vaihto-omaisuuden määrä oli 57,0 miljoonaa euroa joka on 22 % kokonaisvaroista (2017: 49,9 miljoonaa euroa, 19 % kokonaisvaroista). Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoa tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon ottaen huomioon myös kulutukseen perustuvat poistot malmi- ja mineraalivaroista, jotka on kirjattu liiketoiminnan hankinnan yhteydessä. Vaihto-omaisuus oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka, koska vaihto-omaisuuden arvoon vaikuttaa muutokset metallien hinnoissa ja valuuttakursseissa, minkä johdosta vaihto-omaisuuden nettorealisointiarvo voi vaihdella merkittävästi ja johtaa varaston yliarvostukseen. Vaihto-omaisuuden hankintamenoa määrittämiseen liittyy lisäksi merkittävä riski, koska vaihto-omaisuuden arvoon allokoidaan muuttuvia ja kiinteitä menoja. Tämä seikka oli EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski.	Suoritimme muun muassa seuraavat tarkastustoimenpiteet: • Arvioimme konsernin vaihto-omaisuuden arvostamiseen soveltamia laskentaperiaatteita sekä vertasimme laskentaperiaatteita soveltuvaan laskentastandardiin. • Testasimme vaihto-omaisuuden hinnoittelua ja arvostusta nettorealisointiarvon osalta selvittääksemme, ylittääkö vaihto-omaisuuden hankintameno sen nettorealisointiarvon ja onko muuttuvat ja kiinteät menot allukoitu vaihto-omaisuudelle normaalin tuotannon toiminta-asteen mukaisesti. • Suoritimme analyttisiä tarkastustoimenpiteitä. • Arvioimme konsernitilinpäätöksessä vaihto-omaisuudesta esitettyjä liitetietoja.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäyttöön voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomukssessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoidimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä

tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 7.5.2009 alkaen yhtäjaksoisesti 10 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

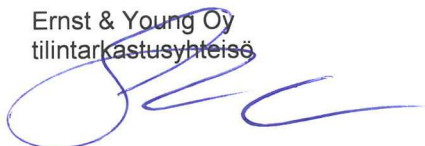
Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 29.3.2019

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Erkkä Talvinko
KHT